

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației nr. 2858/2007 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea serviciilor poștale

În anul 2008, Parlamentul European și Consiliul au adoptat Directiva 2008/6/CE - a treia directivă - pentru modificarea Directivei 97/67/CE privind realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității, care modifică și completează Directivele anterioare, statele membre având obligația de a armoniza cadrul legislativ intern cu legislația europeană în materie.

Astfel, ca urmare a transpunerii în legislația națională a acestei directive, la data de 25 martie 2013 a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale, care a abrogat reglementările Ordonanței Guvernului nr.31/2002 privind serviciile poștale, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.642/2002, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la furnizarea serviciilor poștale, drepturile și obligațiile legate de activitatea de furnizare a serviciilor poștale.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.13/2013 oferă o perspectivă mai amplă asupra domeniului serviciilor poștale, simplificând, pe de o parte, unele servicii poștale, și reglementând, pe de altă parte, noi tipuri de servicii poștale, precum și drepturi și obligații aplicabile activității de furnizare a serviciilor poștale, facilitând intrarea pe piață a competitorilor și generând astfel o diversificare a ofertei și asigurarea unor condiții care să permită furnizarea tuturor serviciilor poștale la standarde de calitate ridicate, în beneficiul final al utilizatorilor de servicii poștale.

Potrivit dispozițiilor art. 5 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013, furnizarea serviciilor poștale în România se realizează în condițiile regimului de autorizare generală adoptat de autoritatea de reglementare, regim juridic care stabilește drepturile și obligațiile furnizorilor de servicii poștale. În prezent, sediul materiei se regăsește în Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației nr.2858/2007 privind furnizarea serviciilor poștale, modificată și completată prin Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr.891/2009.

Autoritatea de reglementare, respectând principiile transparenței, nediscriminării, proporționalității și obiectivității, stabilește condițiile și procedura de obținere, modificare, suspendare și retragere a dreptului de a furniza servicii poștale în condițiile regimului de autorizare, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013.

Potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) și (2) din același act normativ, persoanele care intenționează să furnizeze servicii poștale, cu excepția acelor care asigură doar sortarea sau transportul trimiterilor poștale, au obligația de a transmite ANCOM o notificare, care se va realiza, în mod obligatoriu, prin completarea formularului-tip al notificării, stabilit și actualizat de autoritate. Conform art. 7 alin. (5) și (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.13/2013, persoana care a realizat notificarea este autorizată să furnizeze tipurile de servicii pe care le-a indicat în notificare, aplicându-i-se în mod corespunzător regimul de autorizare generală, autoritatea eliberându-i, în acest sens, un certificat-tip prin care se atestă dreptul de a furniza serviciile poștale notificate.

Intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.13/2013 a generat o nouă realitate juridică, ce are implicații inclusiv la nivelul regimului de autorizare generală, având în vedere că dispozițiile acestui act normativ stabilesc, printre altele, noi caracteristici unor tipuri de servicii poștale, și mai mult, reglementează noi tipuri de servicii poștale, suplimentare celor prevăzute la acest moment în Decizia președintelui ANRCTI nr.2858/2007, inclusiv în formularul-tip al notificării cuprins în Anexa nr.2 a acesteia, formular care trebuie în mod obligatoriu completat de către solicitant pentru dobândirea dreptului de a furniza servicii poștale, precum și a celorlalte drepturi și obligații care vizează atât furnizorii serviciilor poștale, cât și utilizatorii acestora.

Astfel, dispozițiile privind activitatea de furnizare a serviciilor poștale, cuprinse în Decizia președintelui ANRCTI nr.2858/2007 nu mai corespund realităților legislative stabilite în cadrul primar, acestea fiind susceptibile de a îngreuna libertatea furnizării serviciilor poștale, impactând semnificativ furnizorii de servicii poștale și afectând în mod direct interesele utilizatorilor de servicii poștale.

Având în vedere această situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune în sarcina Autorității adoptarea în legislația secundară, în regim de urgență, a noilor dispoziții cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.13/2013, care să vizeze, în principal, reclasificarea tipurilor de servicii poștale, inclusiv în formularul-tip al notificării, precum și transpunerea drepturilor și obligațiilor stabilite prin noul cadru de reglementare primară, iar în subsidiar consolidarea și aducerea de clarificări regimului de autorizare generală care să reflecte valorificarea experienței dobândite de Autoritate ca urmare a aplicării legislației secundare.

În consecință, prin proiectul de decizie supus consultării publice s-a urmărit, în principal, în ordinea dispunerii lor în proiectul deciziei, soluționarea următoarelor aspecte:

1. Documentele ce trebuie anexate la formularul-tip al notificării

În vederea dobândirii dreptului de a furniza servicii poștale, ANCOM a propus prin prezentul proiect de decizie renunțarea la dispozițiile care impuneau în sarcina solicitantului obligația de a transmite actul constitutiv/actul de înființare, împreună cu toate modificările și completările, sau certificatul constatator eliberat în acest sens de către Oficiul Național al Registrului Comerțului, acesta beneficiind de libertatea de a transmite orice document, valid din punct de vedere al condițiilor de formă și de fond, care poate atesta calitatea și puterile conferite persoanei desemnate a reprezenta solicitantul/furnizorul în relațiile cu terții ori cu ANCOM, abilitată să semneze inclusiv notificarea.

Persoana menționată în formularul-tip al notificării, care semnează și notificarea, poate fi reprezentant legal, caz în care dovada calității și a puterilor de reprezentare se va realiza cu orice document relevant în acest sens, cum ar fi actul constitutiv/actul de înființare, certificat constatator eliberat în acest scop de oficiul registrului comerțului etc., sau reprezentant convențional, situație în care este necesară dovada calității și a puterilor de reprezentare atât ale mandatarului, cât și ale mandantului.

2. Regimul transmiterii notificării de către persoanele străine

Cu ocazia adoptării Deciziei președintelui ANCOM nr. 891/2009 au fost reglementate expres la nivelul legislației secundare, pentru prima dată, obligațiile care revin persoanelor străine în legătură cu transmiterea notificării privind furnizarea serviciilor poștale pe teritoriul României.

Având însă în vedere experiența Autorității dobândită în domeniile sale de reglementare, ca urmare a aplicării legislației secundare în ceea ce privește furnizarea serviciilor pe teritoriul României, în scopul preîntâmpinării unor neînțelegeri susceptibile de a genera dificultăți pe piața comunitară a serviciilor poștale, ANCOM a considerat oportună realizarea unor intervenții asupra dispozițiilor art. 4 pentru clarificarea procedurii de autorizarea generală aplicabilă furnizorilor străini.

Astfel, persoanele străine cu sediul principal într-unul din statele membre ale Uniunii Europene (în continuare, UE) sau ale Spațiului Economic European (în continuare, SEE) care își exercită dreptul de stabilire în România, în conformitate cu art. 49 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (în continuare, TFUE), prin înființarea de agenții, sucursale, filiale etc., au obligația de a transmite ANCOM documente emise de autoritățile publice române corespunzătoare acestor entități, aceste persoane având libertatea de a opta pentru orice entitate pe teritoriul României, în funcție de interesele sale comerciale. Totuși, în cazul stabilirii prin înființarea unei unități fără personalitate juridică, suplimentar față de documentele necesare identificării acestei unități, se vor transmite și documente de identificare ale societății-mamă, în copie și, respectiv, în traducere autorizată în limba română, în scopul determinării persoanei care are responsabilitatea acțiunilor acestei entități.

Persoanele străine cu sediul principal într-unul din statele membre ale UE sau SEE care își exercită dreptul de liberă prestare a serviciilor în România, în conformitate cu art. 56 din TFUE, au obligația de a transmite ANCOM, în copie și, respectiv, în traducere autorizată în limba română, documente care asigură informații echivalente celor impuse propriilor resortisanți, emise de către autoritățile publice din statele de origine. Totodată, în scopul comunicării facile cu Autoritatea, aceste persoane au dreptul să desemneze o adresă de contact pe teritoriul României, ANCOM recomandând exercitarea acestui drept, precum și dreptul de a împuternici o persoană care să le angajeze răspunderea în relația cu ANCOM, în această situație fiind necesară transmiterea către ANCOM și a documentelor de identificare ale persoanei desemnate.

În acest context, ANCOM atrage atenția persoanelor străine care își exercită dreptul de liberă prestare a serviciilor că, în măsura în care activitatea lor desfășurată pe teritoriul național dobândește caracter de permanență sau continuitate, au obligația de a se stabili din punct de vedere juridic în România. Subliniem faptul că, din punctul de vedere al ANCOM, trecerea unui resortisant dintr-un membru UE sau SEE de la furnizarea în condițiile libertății de prestare a serviciilor poștale, la furnizarea acestora în condițiile dreptului de stabilire, va fi opțiunea exclusivă a persoanelor străine în cauză și nu va presupune realizarea unei noi notificări, ci numai transmiterea unei informări către ANCOM. În funcție de circumstanțele concrete, în principal în scopul emiterii unui nou certificat-tip, ANCOM va putea solicita persoanei în cauză transmiterea unor documente corespunzătoare sediului secundar stabilit în România.

ANCOM ține însă să clarifice faptul că persoanele străine cu sediul principal în statele membre ale UE sau SEE care își exercită dreptul de liberă prestare a serviciilor sunt acele persoane care nu s-au stabilit în România din punct de vedere juridic, în sensul că nu figurează într-unul dintre registrele publice ținute în astfel de scopuri de către autoritățile publice române, simpla existență a unui birou, punct de lucru, adresă de contact, etc. pe teritoriul național nefiind de natură a califica respectivul solicitant ca fiind stabilit în România printr-un sediu secundar.

În ceea ce privește, persoanele străine cu sediul principal în afara UE sau SEE, acestea nu beneficiază de dreptul de liberă prestare a serviciilor. Prin urmare, aceste persoane au posibilitatea de a furniza servicii poștale numai în condițiile stabilirii cu titlu secundar pe teritoriul României. Pe cale de consecință, această categorie de persoane străine, are obligația de a transmite ANCOM documente emise de autoritățile române aferente entităților înregistrate pe teritoriul României.

3. Transmiterea informării privind modificarea datelor cuprinse în notificare

Având în vedere prevederile legale în materie care impun înscrierea în registrul comerțului, în registrul asociațiilor și fundațiilor ori în registrul federațiilor, după caz, a documentului constitutiv al entității și a actelor modificatoare ale acestuia, după supunerea acestora controlului de legalitate, asigurându-se astfel opozabilitatea actelor înregistrate față de terți, ANCOM a extins termenul ce trebuie respectat de către furnizori în cazul transmiterii informărilor referitoare la modificarea datelor cuprinse în notificare, pentru acele informații care trebuie în prealabil înregistrate la instituțiile abilitate.

Astfel, atunci când modificările din notificare privesc datele de identificare ale furnizorului ori datele reprezentantului legal al acestuia, termenul de 15 zile impus prin proiectul deciziei va curge de la data înregistrării acestora la Registrul Comerțului, Registrul asociațiilor și fundațiilor ori în Registrul federațiilor, după caz, când au devenit opozabile terților, urmând ca în toate celelalte cazuri care nu presupun înregistrarea prealabilă a informațiilor la autoritățile competente (ex. adresa de corespondență, persoană de contact desemnată, date de contact, condiții generale, etc.) informarea să se transmită în termen de 15 zile de la data apariției acesteia.

4. Suspendarea dreptului de a furniza servicii poștale în caz de inactivitate temporară

Prin prezentul proiect de modificare și completare a Decizia președintelui ANRCTI nr.2858/2007 a fost revizuită procedura suspendării dreptului de a furniza toate sau anumite categorii de servicii poștale, în cazul inactivității temporare, aceasta urmând să poată fi dispusă atât la cererea furnizorului, cât și din oficiu, în urma constatării acestui fapt de către ANCOM. Pe perioada suspendării dreptului de a furniza servicii poștale, ca o consecință a inactivității temporare, se suspendă toate drepturile și obligațiile furnizorului în relația cu ANCOM, precum și cu alte persoane fizice sau juridice, legate de activitatea de furnizare a serviciilor poștale, reluarea activității de furnizarea, și implicit renașterea drepturilor și obligațiilor, fiind posibilă, în ambele cazuri, doar în urma transmiterii de către furnizor a unei copii a documentelor relevante emise de către Oficiul Național al Registrului Comerțului sau a hotărârii judecătorești irevocabile, după caz, care atestă încetarea inactivității temporare în Registrul Comerțului.

Totodată, în ceea ce privește drepturile și obligațiile furnizorului în cazul aplicării sancțiunii suspendării dreptului de a furniza toate sau anumite categorii de servicii poștale, Autoritatea a propus prin prezentul proiect de decizie ca în perioada de suspendare furnizorul de servicii poștale să își păstreze doar în relația cu ANCOM obligațiile prevăzute de autorizația generală și de alte prevederi, legate de activitate de furnizare de servicii poștale, nu și în relația cu alte persoane fizice sau juridice, având în vedere imposibilitatea persoanei sancționate de a furniza serviciile pentru care s-a dispus sancțiunea și, implicit, de a-și exercita față de alte persoane fizice sau juridice obligațiile care îi incumbă în calitate de furnizor de servicii poștale.

5. Regimul de autorizare generală pentru furnizarea serviciilor poștale

Decizia președintelui ANRCTI nr.2858/2007, care va fi modificată și completată prin prezentul proiect de decizie, stabilește în Regimul de autorizare generală pentru furnizarea serviciilor poștale, cuprins în Anexa nr.1 a deciziei, condițiile în care furnizorii beneficiază de regimul de autorizare generală, precum și drepturile și obligațiile aplicabile acestora în calitate de furnizor de servicii poștale.

Referitor la modificările și completările aduse regimul de autorizare generală pentru furnizarea serviciilor poștale, a fost avută în vedere transpunerea cât mai fidelă a cadrului general în vigoare, ținând însă seama și de unele probleme practice întâlnite de către ANCOM în aplicarea legislației

secundare și aducând, în consecință, clarificări în acest sens. Astfel, în concordanță cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.13/2013, este reglementat în prezentul proiect de decizie un nou tip de serviciu poștal, respectiv mandatul poștal pe suport hârtie, stabilindu-se totodată și condițiile aplicabile furnizării acestui tip de serviciu. De asemenea, lista serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal a fost actualizată conform noilor prevederi ale cadrului de reglementare primar, semnificativ fiind că serviciul de publicitate prin poștă este reglementat ca serviciu în afara sferei serviciului universal, iar cecogramele sunt prevăzute ca serviciu poștal distinct, inclus în sfera serviciului universal.

Având în vedere obiectul deciziei privind regimul de autorizare generală pentru serviciilor poștale, ANCOM a apreciat oportună preluarea și includerea în proiectul prezentei decizii a unor dispoziții generice privind reglementări specifice, care sunt stabilite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013, în scopul de a îngloba în acest act normativ drepturile și obligațiile furnizorului de servicii poștale, pentru a facilita aducerea informațiilor relevante la cunoștința publicului și pentru a supune atenției furnizorilor îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor care decurg din dispozițiile legale în vigoare în domeniul serviciilor poștale. Astfel, deși a presupus o preluare a unor dispoziții din legislația primară, ANCOM a selectat în Regimul de autorizare generală pentru furnizarea serviciilor poștale, în principal, obligațiile reprezentative sau cu un impact semnificativ, în considerarea faptului că acestea trebuie cunoscute de către solicitanți chiar înainte de dobândirea calității de furnizor.

6. Formularul-tip al notificării

Având în vedere că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 introduce un nou serviciu poștal, mandatul poștal pe suport hârtie, și prevede ca serviciu poștal distinct inclus în sfera serviciului universal cecogramele, stabilind totodată că serviciul schimb de documente nu mai este considerat serviciu poștal, iar serviciul publicitate prin poșta a trimerilor poștale de până la 2 Kg nu mai aparține sferei serviciului universal, s-a impus reclasificarea serviciilor poștale în proiectul deciziei, inclusiv în formularul-tip al notificării.

Aceste modificări în legislația secundară atrag obligații atât în sarcina Autorității, cât și în sarcina persoanelor care prestează serviciile poștale având ca obiect cecograme sau mandat poștal pe suport hârtie. Astfel, persoanele care prestează aceste servicii au obligația de a notifica ANCOM în termen de maxim 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei decizii, neîndeplinirea acestei obligații determinând încetarea dreptului de a mai furniza aceste servicii pentru furnizorii care până la intrarea în vigoare a noului cadru legal prestau serviciile cecograme și mandat poștal pe suport hârtie. Pe de altă parte, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a deciziei, Autoritatea va elibera, din oficiu, un nou certificat-tip tuturor furnizorilor care au dreptul de a furniza serviciul de publicitate prin poștă.

7. Procedura de consultare publică în regim de urgență

Având în vedere necesitatea adoptării imediate a proiectului de decizie din considerentele expuse mai sus, autoritatea de reglementare propune ca prezentul proiect de decizie să fie consultat în regim de urgență, conform prevederilor art. 49 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.13/2013, proiectul de decizie urmând a fi supus consultării publice pentru o perioadă de 10 zile.